

Odporúčanie Slovenskej epidemiologickej a vakcinologickej spoločnosti SLS k očkovaniam osôb z Ukrajiny, ktoré zostanú na území Slovenskej republiky.

S cieľom ochrániť zdravie utečencov, ale aj zabrániť rozšíreniu infekčných ochorení preventabilných očkovaním v Slovenskej republike SEVS odporúča kontrolovať ich zaočkovanosť a **doplniť chýbajúce očkovania v súlade s legislatívou platnou na Slovensku.**

Kontrola očkovania:

1. Vykonať kontrolu očkovacieho preukazu pri prvej zdravotnej prehliadke pri prvej návšteve zdravotníckeho zariadenia.
2. Akceptovať okrem papierovej aj printovú alebo elektronickú kópiu očkovacieho preukazu.
3. Prístupovať k osobe ako neočkovanej a začať očkovanie počas prvej zdravotnej prehliadky, ak dokumentácia o očkovaní nie je dostupná.

Výkon očkovania u detí:

- Ak je u dieťaťa dostupný očkovací preukaz a je zahájené očkovanie, pokračuje sa v ňom na Slovensku dostupnými kombinovanými vakcínami. Základné očkovanie DTP sa na Ukrajine vykonáva v schéme 3+1 (2,4,6,18 mesiac). Ak je možné základné očkovanie sa dokončí podľa tejto schémy. Preočkovanie sa vykonáva podľa Očkovacieho kalendára na Slovensku.
- Ak u dieťaťa nie je žiadny doklad o očkovaní, očkovanie sa zahájí na Slovensku dostupnými kombinovanými vakcínami podľa Očkovacieho kalendára platného v SR.
- Ak sú u dieťaťa premeškané lehoty oproti povinnému pravidelnému očkovaniam podľa očkovacieho kalendára, očkovanie sa vykonáva podľa prílohy 2a.vyhlášky 585/2008Z.z.: Očkovacie postupy, ktoré sa vykonávajú v inom veku alebo v inom intervale ako podľa schémy pravidelného povinného očkovania osôb (tzv. “zmeškané schémy“). V tabuľke 2 uvedenej prílohy sú stanovené postupy pre výkon očkovania detí zahajované u dieťaťa vo veku 1-2 roky, 3-4 roky, 5-6 rokov, 7 a viac rokov. Vid' príloha 2 alebo link (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/prilohy/SK/ZZ/2019/442/20200101_5216528-2.pdf)
- Pred zahájením očkovania sa nevykonáva žiadne laboratórne vyšetrenie a nie je potrebné overovať imunitný stav vyšetrením protilátok.
- V zdravotnej dokumentácii dieťaťa sa vykoná záznam o kontrole očkovacieho preukazu a vykonanej vakcinácii. Dieťaťu bez dokumentácie sa vystaví nový očkovací preukaz.
- **Za najväčšiu prioritu sa považuje očkovanie proti osýpkam a detskej obrne.**
- **Očkovanie proti osýpkam** sa vykonáva na Ukrajine u 12 mesačných detí. Odporúča sa zachovať tento interval. V prípade vzniku ohniska, je možné očkovať od 9 mesiacov, resp. od 6 mesiacov veku. Tieto dávky sa do počtu dávok nepočítajú. Pri očkovaní sa postupuje tak, aby v 5. roku života malo dieťa podané dve dávky očkovacej látky proti MMR. Minimálny interval medzi dvomi dávkami očkovacej látky sú štyri týždne, odporúčaný interval je šesť mesiacov. Za kompletne očkovanie sa považuje podanie dvoch dávok očkovacej látky.

- **Očkovanie proti detskej obrne:** na Ukrajine sa očkuje 2 dávkami IPV (2 a 4 mesiace) a 4 dávkami OPV (6,18 mesiacov, 6 a 14 rokov dieťaťa). Dieťa prichádzajúce z rizikovej krajiny má mať celkovo aplikované najmenej štyri dávky očkovacej látky; ak bolo dieťa očkované iba OPV, podá sa mu jedna dávka IPV.
- **Očkovanie proti záškrtu, tetanu a čiernemu kašľu**
 - Ak sa základné očkovanie začalo vykonávať do šiestich rokov života, podajú sa tri dávky základného očkovania (DTaP) a dve dávky preočkovania, pričom 1. preočkovanie sa vykoná po dovŕšení 6. roku života, najskôr šesť mesiacov od ukončenia základného očkovania.
 - Ak sa základné očkovanie začalo vykonávať v 7. roku života a neskoršie, základné očkovanie pozostáva z jednej dávky Tdap a dvoch dávok Td. Preočkovanie sa vykoná v 13. roku života, najskôr o šesť mesiacov od ukončenia základného očkovania; ďalšie preočkovanie vakcínou Td sa vykonáva každých 15 rokov.
- **Očkovanie proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam** na Ukrajine nepatrí do povinných očkovaní. Odporúča sa doočkovanie PCV v schéme príslušnej veku dieťaťa. Ak sa základné očkovanie vykonáva do veku 12 mesiacov aplikujú sa 3 dávky, vo veku 12-32 mesiacov 2 dávky a vo veku 24-59 mesiacov 1 dávka.
- **Meningokoková meningitída a VHA** sa očkujú v prípade vzniku epidemického výskytu v súlade s nariadením Regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

Výkon očkovania u dospelých:

- Ak je u osoby dostupný očkovací preukaz a je v ňom zaznamenané očkovanie **proti tetanu a záškrtu**, preočkovanie sa vykoná podľa očkovacieho kalendára na Slovensku a odstupom 15 rokov od predchádzajúceho očkovania. Je možné použiť vakcíny aj so zložkou proti čiernemu kašľu (Tdap) alebo proti čiernemu kašľu a detskej obrne (Tdap-IPV).
- Ak u osoby nie je dostupný očkovací preukaz, odporúča sa podať jednu dávku vakcíny proti tetanu a záškrtu aj so zložkou proti čiernemu kašľu (Td, Tdap) alebo proti čiernemu kašľu a detskej obrne (Tdap-IPV).
- Všetkým dospelým sa odporúča očkovanie proti chrípke a proti Covidu-19 podľa platných odporúčaní v SR.

Odporúčanie Slovenskej pneumologickej a ftizeologickej spoločnosti k očkovaniu utečencov z Ukrajiny **proti TBC** je na stránke: <https://spfs.sk/oznamy/488-oznam-bcg-vakcin%C3%A1cia>

Literatúra:

1. European Centre for Disease Prevention and Control. Operational public health considerations for the prevention and control of infectious diseases in the context of Russia's aggression towards Ukraine. 8 March 2022. Stockholm: ECDC; 2022. Stockholm, March 2022
2. European Centre for Disease Prevention and Control. Public health guidance on screening and vaccination for infectious diseases in newly arrived migrants within the EU/EEA. Stockholm: ECDC; 2018.
3. Міністерство охорони здоров'я України. Календар профілактичних щеплень в Україні. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1159-11#Text> (stiahnuté 11.3.2022)
4. Očkovací kalendár pre pravidelné povinné očkovanie detí a dospelých na rok 2022 Available at: https://www.uvzsr.sk/docs/info/ockovanie/Ockovaci_kalendar_pre_pravidelne_povinne_ockovanie_deti_a_dospelych_na_rok_2022.pdf (stiahnuté 12.3.2022)

Prílohy:

1. Príloha 1: Očkovací kalendár detí a dospelých na Ukrajinu
2. Príloha 2: Schéma očkovania pri začatí očkovania v neskoršom veku ako je určený vek (tabuľka 2 prílohy 2A vyhlášky 585/2008Z.z.)
3. Príloha 3: Prekladový slovník názvov vybraných prenosných ochorení

Príloha č. 1: Očkovací kalendár detí a dospelých na Ukrajine

OČKOVACÍ KALENDÁR DETÍ - UKRAJINA						
Vek	OČKOVANIE PROTI					
1 deň	Žltáčka typu B					
3-5 dní		tuberkulóza				
2 mesiace	Žltáčka typu B		záškrt, čierny kašeľ, tetanus (DTP)	Poliomyelitída (IPV)	hemofilná infekcia	
4 mesiace			záškrt, čierny kašeľ, tetanus (DTP)	Poliomyelitída (IPV)	hemofilná infekcia	
6 mesiacov	Žltáčka typu B		záškrt, čierny kašeľ, tetanus (DTP)	Poliomyelitída (OPV)		
12-13 mesiacov					hemofilná infekcia	osýpky, rubeola, parotitída
18 mesiacov			záškrt, čierny kašeľ, tetanus (DTP)	Poliomyelitída (OPV)		
6 rokov			záškrt, čierny kašeľ, tetanus (DTP)	Poliomyelitída (OPV)		osýpky, rubeola, parotitída
14 rokov				Poliomyelitída (OPV)		
16 rokov			záškrt, tetanus (Td)			
Poznámka: od r. 2019: deti – 2 mesiace: pentavakcína, Influenza pediatri.: 6-48 mesiacov; 5-17 rokov - deti s chronickými ochoreniami						
OČKOVACÍ KALENDÁR DOSPELÍ – UKRAJINA						
Tetanus a záškrt (Td)	Preočkovanie sa má opakovať v 26., 36. roku a potom každých 10 rokov.					
Influenza adult	> 60 r.: dospelý s chronickými ochoreniami, tehotné ženy, zdravotníci, obyvatelia ZSS, iné rizikové skupiny					

Príloha č. 2: Schéma očkovania pri začatí očkovania v neskoršom veku ako je určený vek

<i>Poradie dávky a typ vakcíny</i>		<i>Minimálne a odporúčané intervaly</i>	<i>Poznámka</i>
<i>Dieťa od 1 do 3 rokov</i>			
1. DTaP+IPV+VHB+Hib			
2.. DTaP+IPV+VHB+/- (Hib)		4 týždne – 2 mesiace	s/bez Hib zložky
3. DTaP+IPV+VHB		5 – 6 mesiacov	bez Hib zložky
1. MMR			očkovanie od 15. mesiaca veku kedykoľvek
PCV	<u>A alternatíva</u> 1. PCV 13	2 dávky od 1 roka do 2 rokov v odstupe minimálne 2 mesiace	od 2 rokov veku jedna dávka
	<u>B alternatíva</u> 1. PCV10	2 dávky od 1 roka do 2 rokov v odstupe minimálne 2 mesiace	od 2 rokov veku jedna dávka
<i>Dieťa od 3 do 5 rokov</i>			
1. DTaP+IPV+VHB+Hib			
2. DTaP+IPV+VHB+/- (Hib)		4 týždne – 2 mesiace	s/bez Hib zložky
3. DTaP+IPV+ samostatná VHB		5 – 6 mesiacov	
4. DTaP+IPV		minimálne o 6 mesiacov	preočkovanie – 4. dávka Td
PCV	1. PCV13		
	1. PCV10		možno podať do veku 5 rokov
1. MMR			kedykoľvek
2. MMR		Minimálne 4 týždne , optimálne 6 mesiacov	Možno podať v 5. roku života
<i>Dieťa od 5 do 7 rokov</i>			
1. DTaP+IPV+ samostatná VHB			
2. DTaP+IPV+ samostatná VHB		4 týždne – 2 mesiace	
3. DTaP+IPV+ samostatná VHB		5 – 6 mesiacov	
4.. DTaP+IPV		6 - 12 mesiacov	Preočkovanie : 4.dávka
1. MMR			kedykoľvek
2. MMR		Minimálne 4 týždne , optimálne 6 mesiacov	

<i>Dieťa od 7 rokov</i>		
1. Tdap+IPV+ samostatná VHB		
2. <u>A. alternatíva:</u> Td + samostatná IPV + VHB <u>B. alternatíva:</u> Tdap+IPV+ samostatná VHB	4 týždne – 2 mesiace	Prvá(A) oficiálne odporúčaná alternatíva je komplikovaná nedostupnosťou samostatnej IPV vakcíny
3. <u>A. alternatíva:</u> Td + samostatná IPV + VHB <u>B. alternatíva:</u> Tdap+IPV+ samostatná VHB	5 – 6 mesiacov	Prvá(A) oficiálne odporúčaná alternatíva je komplikovaná nedostupnosťou samostatnej IPV vakcíny
4. <i>Td samostatne IPV ev. Tdap+IPV</i>	6 - 12 mesiacov	Najvhodnejšie v 13.roku veku
1. MMR		kedykoľvek
2. MMR	minimálne 4 týždne optimálne 6 mesiacov	

Tabuľka prevzatá z prílohy 2a.vyhlášky 585/2008 Z.z. Očkovacie postupy, ktoré sa vykonávajú v inom veku alebo v inom intervale ako podľa schémy pravidelného povinného očkovania osôb (https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/prilohy/SK/ZZ/2019/442/20200101_5216528-2.pdf)

Príloha č. 3: Slovník vybraných prenosných ochorení

SLOVNÍK VYBRANÝCH PRENOSNÝCH OCHORENÍ		
anglicky	slovensky	ukrajinsky
tuberculosis	tuberkulóza	туберкульоз
diphtheria	záškrt	дифтерія
tetanus	tetanus	правець
whooping cough	čierny kašeľ	коклюш
measles	osýpky	кір
rubella	ružienka	краснуха
mumps	mumps	свинка
viral hepatitis B (VHB)	vírusová žltáčka B (VHB)	вірусна жовтяниця B (VHB)
hemophilus influenzae B (HiB)	hemofilové invazívne ochorenie B (HiB)	гемофільна інвазивна хвороба B (HiB)
influenzae	chrípka	Грип
poliomyelitis	detská obrna	поліомієліт
Pneumococcal invasive disease	Pneumokokové invazívne ochorenie B	Пневмококова інвазивна хвороба
covid 19	covid 19	ковід 19
meningococcal invasive disease	meningokokové invazívne ochorenie B	менінгококова інвазивна хвороба
viral hepatitis A (VHA)	vírusová žltáčka A (VHA)	вірусна жовтяниця A